

ROUWZORG EN UITVAARTLITURGIE IN HET BISDOM ANTWERPEN TIJDENS DE *LOCKDOWN*

Aan de pastorale medewerkers en de kerkbesturen
van het bisdom Antwerpen

4 april 2020

Beste medewerkers,

Op Palmzondag begint voor alle christenen een unieke week: de Goede Week. Alles staat in het teken van het lijden, sterven en verrijzen van Jezus Christus. Dit jaar echter in mineur. Door het corona-virus kunnen de voorziene liturgische vieringen en pastorale activiteiten niet doorgaan. Toch wil de Kerk nu staan waar ze moet staan: tussen het kruis en de verrijzenis, met troost en bemoediging, nauw verbonden met al wie zich inzetten om het virus onder controle te krijgen. Welk teken van solidariteit kunnen wij nu stellen?

De veiligheidsmaatregelen die de regering moet nemen tegen het corona-virus maken een gewone organisatie van onze rouwzorg en uitvaartliturgie onmogelijk. Dat geldt zowel voor mensen die sterven aan het corona-virus als voor andere overledenen. Aan hun familie kunnen we nu niet de normale rouwbegeleiding en uitvaartliturgie aanbieden. We hopen dat deze uitzonderlijke toestand niet lang moet duren. De *lockdown* zal duren tot 19 april en misschien verlengd worden tot 3 mei.

Op 3 april 2020 heeft de regering per Ministerieel Besluit enkele maatregelen verscherpt, onder meer wat de uitvaartceremonies betreft. Deze mogen enkel nog doorgaan in aanwezigheid van maximaal 15 personen, met een afstand van 1,5 meter tussen elke persoon.

In de voorbije dagen hebben de meeste Vlaamse bisdommen al maatregelen in verband met rouwzorg en de uitvaartliturgie doorgegeven aan hun medewerkers. Met deze brief willen wij de prioritaire zorg en de overeenkomstige maatregelen van het bisdom Antwerpen toelichten.

Om te beginnen graag een woord van dank aan alle administraties, uitvaartverzorgers, pastores en parochiemedewerkers die - ondanks vele beperkingen - families begeleiden en bijstaan in het afscheid van een geliefde. Aan alle pastores (priesters, diakens en pastorale medewerkers) willen wij vragen om de beperkte contactmogelijkheden waarover ze beschikken goed te gebruiken. Mensen nemen maar één keer afscheid van hun geliefden. Elk gebaar telt, elk woord telt.

Een uitvaartliturgie is vandaag slechts mogelijk in een zeer beperkte kring (maximaal 15 personen sinds het Ministerieel Besluit van 3 april) en met een ingekorte vorm. Zolang de *lockdown* duurt, kunnen naast de voorganger amper zangers of parochiemedewerkers aan deze uitvaartviering deelnemen en kan er ook geen eucharistie zijn. Na de *lockdown* zullen alle families de kans krijgen om een gedachtenisviering bij te wonen voor één of meerdere overledenen, in de week of aansluitend bij een zondagsliturgie in het weekeinde. In deze gedachtenisviering zal ruimte zijn

voor een getuigenis vanwege de familie, voor bijzondere voorbeden of voor het uitdelen van gedachtenisprentjes. Het is belangrijk aan families in rouw dat vooruitzicht nu al mee te geven.

Omdat wij gedurende de *lockdown* slechts ingeperkte uitvaartvieringen kunnen aanbieden, kunnen en willen wij voor deze vieringen geen normale bijdrage aanrekenen. Heel de samenleving deelt vandaag in de klappen van de corona-crisis en van de verzwakte economie. In deze noodtoestand willen wij eerst en vooral solidariteit betonen met al wie nu beproefd worden: familiaal, sociaal en economisch. Daarom zullen de parochies van het bisdom Antwerpen geen kosten aanrekenen voor uitvaarten die doorgaan onder de huidige beperkende voorwaarden, vanaf het begin van de *lockdown* op 13 maart en tot zolang de regering deze laat duren (tot en met 19 april, eventueel tot 3 mei).

Deze beslissing geldt voor alle pastorale medewerkers die betrokken zijn in rouwbegeleiding en uitvaartdiensten. Door hun dienst te verlenen zonder vergoeding kunnen zij een teken van meeleven en solidariteit stellen, midden een verontruste samenleving. Uiteraard brengt elke uitvaartliturgie kosten mee voor het kerkbestuur (gebouw, verwarming, kosten/organist). Toch rekenen wij ook op hun medewerking. Het gebaar van meeleven en solidariteit dat kerkbesturen tijdens deze *lockdown* kunnen uitsturen in hun parochie, dorp of wijk, verdient nu alle voorrang. Uitzonderlijke omstandigheden vragen om uitzonderlijke gebaren. Dat engagement moeten we samen dragen. Indien families bij gelegenheid van een uitvaart toch een gift willen doen, zal deze in de eerste plaats dienen voor de kosten van het kerkbestuur.

Hoe lang zal deze uitzonderlijke regeling duren? Liefst zo kort mogelijk. Zodra de regering de *lockdown* opheft en onze normale dienstverlening kan herbeginnen, zelfs gradueel, zullen we nagaan hoe we de normale regeling kunnen herstellen en zullen we daarover communiceren.

We wensen al onze medewerkers – ondanks de opgelegde afzondering - een gezegende Goede Week en straks een hoopvol Paasfeest! *‘Die zichzelf gegeven heeft, ’t mensenlot geleden heeft, dood is dood, maar neen, Hij leeft’* (ZJ 369): ik hoop dat deze melodie in ons oor mag blijven klinken, hoewel nu zonder koor.

Met oprecht dank voor uw gebed en uw medewerking.

A handwritten signature in black ink that reads "Johan Bonny". To the left of the signature is a small cross symbol.

Bisschop van Antwerpen